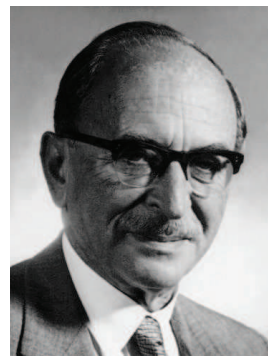

Gábor Dénes

NEVE:Dennis Gabor;
SZÜLETETT:Budapest, 1900. június 5. –
MEGHALT: London, 1979. február 9.):
ELISMERÉSE:Nobel-díjas
FOGLALKOZÁS:magyar fizikus, gépészmérnök, villamosmérnök,
ISMERT RÓLA: a holográfia feltalálója

Édesapja, *Günszberg Bernát*, a Magyar Általános Köszénbánya Részvénytársaságnál (MÁK Rt.) dolgozott főkönyvelőként, majd cégvezetőként, végül igazgatói rangban, 1928-ig. Édesanyja *Jakobovits Adél*. A szülők 1899-ben kötöttek házasságot, s 3 gyermekük született: Dénes (1900), György (1901), Endre (1903). Az apa 1902. március 8-án fiaival együtt engedélyt kapott, hogy családnevüket „Gábor”-ra változtassák.

Elemi iskolai tanulmányait a Szemere utcai községi elemi népiskolában (1906-1910), a középiskolát a Budapesti V. kerületi Magyar Királyi Állami Főreáliskolában (1910-1918) végezte. 1911. november 14-én kelt az Aeroplán körhinta szabadalmi leírása (a bejelentés napja: 1910. október 8.). 1918. március 6-án érettségizett. 1918. március 15-én behívták katonának, az észak-itáliai fegyverszünet után tért haza. Novemberben beiratkozott a Magyar királyi József nádor Műszaki és Gazdaságtudományi Egyetem gépészmérnöki osztályába. 1919. május 24-én áttért az evangélikus vallásra. 1920-tól Berlinben folytatta tanulmányait a charlottenburgi Technische Hochschule elektromérnöki karán. 1921. június 24-én tette le első szigorlatát a Műegyetemen. 1924-ben mérnöki diplomát szerzett Berlinben. 1927-ben doktori értekezést írt a katódsugárcsőről. 1927-1932-ig Siemensstadtban, a Siemens és Halske kutatólaboratóriumában, 1932-1933-ig pedig Erlangenben, a Siemens-Reiniger-Veifa nevű cégnél dolgozott. 1933-ban, a náci hatalomátvétel után elhagyta Németországot és hazatért Magyarországra. 1933-1934-ig az Egyesült Izzó kutatólaboratóriumában a gázkisülés fizikájával foglalkozott. 1934-ben végleg letelepedett Angliában. 1934-1948-ig a British Thomson-Houston Társaság kutatólaboratóriumában dolgozott Rugbyben. 1936. augusztus 8-án feleségül vette *Marjorie Louise Butlert*, akivel haláláig harmonikus házasságban élt, gyermekük nem született. 1942. október 25-én, Budapesten meghalt édesapja. 1946-ban édesanyja hozzá és testvéréhez Angliába költözött. 1947-ben itt találta fel a holográfiát, amiért később, 1971-ben fizikai Nobel-díjat kapott. A holográfia azonban 1960-ig, a lézer felfedezéséig nem terjedt el. 1949-1958-ig az Imperial College-ban elektronikát adott elő. 1956-ban a Royal Society a tagjává választotta. 1958-1967-ig az alkalmazott elektronfizika professzora volt az Imperial College-ban.

Gábor az emberi kommunikációt és a hallást is tanulmányozta.

1962-ben látogatott haza Magyarországra. 1967-ben nyugalomba vonult. 1968-ban részt vett a Római Klub alapításában. „A holografikus módszer feltalálásáért és a kifejlesztéséhez való hozzájárulásáért” 1971-ben megkapta a fizikai Nobel-díjat. 1974-ben súlyos agyvérzést szenvedett. 1979. február 9-én hunyt el Londonban.